

Pytania zadane przez akcjonariuszy na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu PKO Banku Polskiego S.A. zwołanym na dzień 30 czerwca 2016 roku.

Odpowiedzi udzielał Zbigniew Jagiełło, Prezes Zarządu Banku

Pytania dotyczące zabezpieczenia portfela CHF

Pełnomocnik akcjonariusza mniejszościowego zapytał, czy całość długu w CHF objęta jest zabezpieczeniem finansowym w postaci transakcji CIRS. Jakie były przepływy finansowe związane z tymi transakcjami?

Odpowiedź:

Instrumenty CIRS, SWAP i inne formy zabezpieczenia ekspozycji kredytowych są normalną cechą bankowości. Są znane od momentu rozpoczęcia udzielania kredytów walutowych w Polsce, czyli od 2002 roku. Kredyty walutowe miały swój największy sukces pod względem wielkości sprzedaży w okresie 2006-2008. Są w bilansie Banku i większość ekspozycji kredytowej jest zabezpieczona długoterminowymi pasywami, tj. obligacjami emitowanymi w CHF, ale także w EUR i USD, które są następnie transferowane na CHF albo wprost kredytami zaciągniętymi w bankach szwajcarskich. Tylko część (ok. 20%) to są te formy, których dotyczy pytanie i one służą do zabezpieczenia krótszych pozycji. Gdy wygasa CIRS albo SWAP Bank nie odnawia ich, gdyż z jednej strony kredyty są spłacane, a z drugiej strony szukamy wówczas jeszcze innych korzystniejszych, potencjalnych form zabezpieczenia tych wartości aktywów.

Informacja uzupełniająca

Informacje o zabezpieczeniu zmienności przepływów pieniężnych kredytów w walutach wymiennalnych z wykorzystaniem transakcji CIRS wskazane są w nocie 21.5. na str. 53-54 Sprawozdania finansowego PKO Banku Polskiego za rok 2015.

Pełnomocnik akcjonariusza mniejszościowego zapytał także o to, kto jest drugą stroną transakcji CIRS, jaki bank, jaka instytucja finansowa tę transakcję ubezpiecza? Czy Prezes mógłby zdradzić nazwy tych instytucji?

Odpowiedź:

PKO Bank Polski realizuje tego typu transakcje z wieloma bankami. Ponadto Bank ocenia zdolność wywiązywania się partnera z tego typu transakcji według własnej metodologii ratingowej. Bank był także wielokrotnie badany zarówno przez Komisję Nadzoru Finansowego, jak i przez własnego audytora, na wypadek gdyby własna ocena Banku mogła być poddawana w wątpliwość.

Nazwy tych instytucji są oczywiście tajemnicą handlową. Natomiast taka informacja pozostaje do dyspozycji organów kontrolnych, które są do tego upoważnione, czyli np. KNF czy NBP, a także podlega kontroli Rady Nadzorczej, która sprawuje nadzór nad Zarządem Banku.

Ponadto pełnomocnik akcjonariusza mniejszościowego poprosił o szczegółową informację, która komórka organizacyjna Banku i za jakie konkretnie działania jest odpowiedzialna w ramach ekspozycji na skutki wysokiego udziału kredytów frankowych w portfelu

kredytowym ogółem, opisanej na stronie 105 sprawozdania finansowego, pozycja 50.5 „Polityka Banku w zakresie kursu CHF”

Odpowiedź:

Odbywa się to w sposób krzyżowy, czyli poprzez Departament Skarbu oraz Obszar Zarządzania Ryzykiem, który nadzoruje przeprowadzanie takich transakcji.

Pytania o działania podjęte w związku z aprecjacją kursu CHF mające na celu pomoc kredytobiorcom zadłużonym w CHF i ograniczenie ryzyka dla działalności Banku

Pełnomocnik akcjonariusza mniejszościowego zapytał o problemy mogące się wiązać z aprecjacją kursu franka oraz kursu euro. Jakie działania mające na celu pomoc klientom i jednocześnie ograniczenie wzrostu ryzyka Bank podjął?

Odpowiedź:

W kwestii kredytów frankowych, Bank dołożył należytej staranności w zakresie udogodnień dla klientów, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji związanej niespodziewaną aprecjacją franka szwajcarskiego, po usunięciu 15 stycznia 2015 r. tzw. capu przez Narodowy Bank Szwajcarii. Bank był liderem w środowisku bankowym, w kwestii utworzenia pewnego standardu w zakresie wsparcia kredytobiorców. Wprowadzono udogodnienia, polegające m.in. na: uwzględnianiu ujemnych wartości stawki LIBOR CHF, obniżeniu spread'u walutowego, a także umożliwieniu wydłużenia okresu kredytowania, niepodejmowaniu działań mających na celu ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia - w ramach tzw. „sześciopaku bankowego”. Idea polegała na tym, żeby po wzroście kursu CHF rata kredytu, czyli miesięczne obciążenie klienta w 2015 roku było takie, jak w 2014 roku. Wydaje się, że klienci, którzy skorzystali z tych rozwiązań, bo nie wszyscy chcieli skorzystać, są z tego rozwiązania zadowoleni. Świadczy o tym liczba skarg związanych z przyjętym trybem - jest ona znikoma w stosunku do liczby klientów. Tak samo jest w tej chwili z Funduszem Wsparcia Kredytobiorców. W skali systemu bankowego skorzystało z niego 250 osób, z tego połowa to sprawy związane z kredytem frankowym, a druga połowa spraw dotyczy kredytów złotych, które również są niezmiernie ważne.

Mówiłem o tym Państwu przy okazji przedstawiania idei banku hipotecznego, zmienności stóp procentowych i naszych działaniach na przyszłość. Bank nie jest w stanie zrealizować wszystkiego od razu, ale jeżeli chodzi o kredyty hipoteczne złote, to naszym dążeniem jest, aby ich finansowanie było oparte na stałej stopie i realizowane głównie przez banki hipoteczne, które lepiej konstruują ofertę z punktu widzenia ryzyka dla klienta i dla systemu gospodarczego w Polsce.

Pytania dotyczące spraw spornych prowadzonych z inicjatywą UOKiK

Pełnomocnik akcjonariusza mniejszościowego zapytał o rozdział 39 sprawozdania finansowego (strony 77-79) „Sprawy sporne”. Chodzi o sprawy sporne prowadzone z inicjatywą Prezesa UOKiK. Na podstawie, jakich przesłanek i jakich opracowań podmiotów doradczych członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego stwierdzili, iż prawdopodobieństwo zaistnienia powyższego ryzyka jest niewielkie, bowiem w rozdziale 39 znajduje się opis wielu postępowań dotyczących wysokich wartości przedmiotów sporu, gdzie

tylko koszty obsługi prawnej i koszty wpisów sądowych można oszacować przynajmniej na kilkanaście milionów złotych.

Odpowiedź:

PKO Bank Polski, będąc tak dużą instytucją nie jest w stanie uniknąć wszystkich sytuacji, w których klient lub Bank, wchodzi w spór. Bank wchodzi w spór, gdy jego interes, czyli ochrona depozytów mogą być zagrożone - chodzi tu głównie o sytuację związaną z niespłacalnością kredytów.

Jeżeli chodzi o podniesione kwestie, dotyczące prowadzenia spraw spornych, to oczywiście intencją Banku nie jest prowadzenie sporu dla sporu. W sytuacji zagrożenia interesów klientów lub akcjonariuszy, obowiązkiem Zarządu Banku, jest po pierwsze korzystanie z usług prawników zatrudnionych w Banku, a w przypadku spraw zawiłych, które wymagają jeszcze bardziej specjalistycznej wiedzy, korzystanie z zewnętrznych doradców prawnych. Tego typu działalność jest nadzorowana nie tylko przez Departament Prawny, ale również przez Zarząd Banku, a następnie Radę Nadzorczą.

Sytuacja Banku pod względem prowadzenia tego typu spraw, nie jest ekstraordynaryjna w stosunku do innych instytucji finansowych. W momencie zawierania transakcji Bank nie zna opinii UOKiK, natomiast, kiedy Urząd mówi, że np. w roku 2007 dana umowa była zawarta z naruszeniem prawa, to Bank się do tej opinii dostosowuje. Jeśli z kolei Bank uważa, że jest inaczej, idzie do sądu i odwołuje się od wysokości kary. Organem decyzyjnym jest sąd, a nie Urząd, który to występuje ze swoim stanowiskiem.